

ת"פ 56591/02/13 - מדינת ישראל נגד יאיר גפן יזום וניהול פרויקטים בע"מ, יאיר גולן

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 56591-02-13 מדינת ישראל נ' יאיר גפן יזום וניהול פרויקטים בע"מ ואח'
תיק חיצוני:

בפני כב' השופט עוז ניר נאוי
המאשימה - המשיבה
נגד
הנאשמים נאשם 2 - המבקש
1. יאיר גפן יזום וניהול פרויקטים בע"מ
2. יאיר גולן
מדינת ישראל

החלטה

1. השאלה העומדת להכרעה בהליך שלפני, הינה האם הגשת כתב אישום כנגד חברה ומנהלה, בעבירות של אי הגשת דו"חות חברה לרשות המסים, לפי סעיף 117 (א) (6) לחוק מס ערך מוסף, מחייבת אישום המנהל הנאשם גם בסעיף 119 לחוק, שעניינו אחריות מנהלים והאם העובדה כי סעיף זה לא נכלל בהוראות החיקוק בכתב האישום, יש בה כדי לזכות את הנאשם.

כתב האישום וטענות הצדדים

2. כנגד המבקשים, חברה ומנהלה הפעיל, הוגש כתב אישום שעניינו עבירות של אי הגשת דו"ח במועד, לפי סעיף 117 (א) (6) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1965.

3. הנאשם טוען כי לא ניתן להרשיעו, שכן על פי העובדות המפורטות בכתב האישום, לא ניתן ללמוד כי הנאשם עבר עבירה כלשהי; הלכה למעשה טוען הנאשם כי "העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה", כמשמעות הטענה בסעיף 149 (4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982.

4. בהתאם נטען כי, לאור המפורט בכתב האישום, מי שחייב בהגשת הדו"חות הינו החברה הנאשמת, בשל היותה "העוסק המורשה". משכך, לא ניתן ליחס לנאשם את החובה להגשת דו"חות הנאשמת, שכן חובה זו מוטלת עליה בלבד.

5. בנסיבות בהן לא טרחה המאשימה לכלול בהוראות החיקוק בכתב האישום, את סעיף 119 לחוק, הרי שיש לזכות את הנאשם. יתר על כן, המאשימה אף לא פרטה בכתב האישום את היסודות השליליים שבסעיף 119 הנ"ל ובכללם, כי הנאשם ידע על ביצוע העבירות וכי לא נקט בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח את הגשת הדו"חות, ואף בשל כך יש לזכותו.
6. מנגד, טענה המאשימה כי לחיוב נושא משרה בתאגיד בעבירות דנן, ישנם שני מקורות: (1) חיוב נושא המשרה מכח היותו צד לביצוע העבירות; (2) חיובו מכח סעיף 119 לחוק, שעניינו עבירה של חבר בני אדם.
7. כנטען, סעיף 119 לחוק נועד להרחבת מסגרת האחראים למילוי הוראות החוק וזאת לאור נוסחו; יחד עם זאת, אין מניעה להטיל אחריות פלילית על נושא משרה בשל היותו צד לביצוע העבירות, כאמור.
8. בענייננו, כך נטען, האישומים מייחסים לנאשם אחריות אישית להגשת הדו"חות ותשלומם, כמבצע עיקרי ומשכך יש לדחות את עתירת הנאשם.

דין

9. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים מצאתי לדחות את טענת הנאשם.
10. סבורני כי מקום בו אין מחלוקת כי נאשם הינו מנהל פעיל (בכך הודה הנאשם) וכי מיוחסות לו אחריות ישירה ואישית להגשת הדו"חות, כפי שפורט בכתב האישום - **"...מתוקף היותה "עוסק מורשה" חייבת נאשמת מס' 1, באמצעות נאשם 2 להגיש דוחות תקופתיים.."**, אזי אין בהכרח צורך בהוספת סעיף 119 לחוק להוראות החיקוק בכתב האישום, בשל מעמדו הנטען של הנאשם בכתב האישום, כמבצע עיקרי.
11. אכן וכפי שנטען על ידי המאשימה, סעיף 119 נועד, בין היתר, להרחיב את מעגל האחראים לעבירות תאגיד, בנוסף למנהל הפעיל, כעולה מנוסחו:
- "נעברה עבירה לפי חוק זה או תקנות לפיו בידי חבר-בני-אדם, מואגד או בלתי מואגד, יהיה אשם גם כל מי שבעת ביצוע העבירה היה בו מנהל פעיל, מזכיר, נאמן, בא-כוח, שותף פעיל, חשב, מנהל חשבונות או כל פקיד אחראי אחר, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות החוק."** (ההדגשה אינה במקור).
12. נוסח זה תומך במסקנה כי אין מניעה להרשיע מנהל פעיל בחברה, בביצוע עבירות כמבצע עיקרי בלא להידרש לסעיף אחריות המנהלים ומסקנה זו נתמכת אף בפסיקת בית המשפט העליון, בין היתר, כדלהלן:

"נמצא, כי משהוכיחה התביעה הכללית את היסוד העובדתי והנפשי של העבירה, בדין הורשעו החברה והמנהל בעבירות על סעיפים 117(א)(4) ו-117(א)(6) לחוק מע"מ."

[ראה רע"פ 1875/98 **אורן בנגב - מתכות בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(4) 529, 536; ראה גם הפסיקה בסעיף 4 לתשובת המאשימה].

13. חובתו של הנאשם, אם כן, בהגשת הדו"חות נובעת מתפקידו, והמקור להגשת כתב אישום כנגדו צומח מהיותו צד לביצוע העבירות, כמפורט בכתב האישום, אף בלא להידרש להוראת סעיף 119.

14. די באמור, כדי לדחות את טענת הנאשם.

15. סבורני כי למסקנה זו ניתן להגיע אף לאור הוראות חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982. כך, הוראת סעיף 85 (4), שעניינה תוכנו של כתב האישום, קובעת כי כתב אישום יכלול, בין היתר:

"(4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם;"

16. לענין זה נקבע כי סעיף 85 (4) הנ"ל לא קובע, כי בניסוח כתב האישום חייבת המאשימה להיצמד למילות החוק וכי עליה להעתיק לתוכו, מתוך החוק, את הגדרת העבירה.

17. כתב האישום יכול שיהיה מנוסח בסגנונו האישי של התובע ודי אם האמור באישום כולל את המעשים המיוחסים לנאשם ומביא לידיעתו תיאור מלא ומפורט של העובדות (יסוד פסי ונפשי) שבכוונת המאשימה להוכיחן כנגדו, באופן שמאפשר הבנת העבירה והכנת ההגנה [ראה קדמי "על סדר הדין בפלילים", חלק שני (תשס"ג-2003) בעמוד 665; ראה גם רע"פ 4484/92 **רפאל נ' מדינת ישראל**, פ"ד מו(5) 176, עמוד 181 (1992); ע"פ 319/79 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד לד(2) 484, עמוד 489 (1980)].

18. במקרה דומה נדחתה טענה דומה של נאשם ונקבע:

"הן התביעה והן ביהמ"ש קמא היו צריכים לציין במפורש מהן הוראות החיקוק הרלוונטיות לענין חודש מרץ 1998. יחד עם זאת, העובדות היו ברורות, והמערער, כאמור התייחס אליהם, שעל כן איננו סבורים, כי נגרם לו עיוות דין רק משום שסעיפי החוק לא צוינו במפורש, כיוון שכך הנני דוחה את הטענה לענין חודש מרץ 1998. [ראה עפ (ת"א) 71495/99 **בנין והשקעות בע"מ נ' מדינת ישראל - מע"מ ת"א 3** (פורסם במאגרים)].

19. אף לאור זאת, הנני דוחה את טענת הנאשם לפגם בכתב האישום.

ניתנה היום, ו' שבט תשע"ה, 26 ינואר 2015, בהעדר הצדדים.